

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

**Federalni zavod
za statistiku**

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Osnovno obrazovanje 2019

**FEDERALNI
ZAVOD ZA
STATISTIKU**

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, 2020

SADRŽAJ

1. STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI	4
1.1 Namjena istraživanja	4
1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	4
1.3 Korištene klasifikacije	4
1.4 Izvještajna jedinica	4
1.5 Jedinice posmatranja	4
1.6 Pokrivenost i obuhvat	4
1.7 Statistički koncepti i definicije	4
2. RELEVANTNOST	5
2.1 Korisnici podataka statističkog istraživanja	5
2.1.1 Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja	5
2.1.2 Procjena korisničkih potreba	5
2.1.3 Mjerenje percepcije i zadovoljstva korisnika	5
2.2 Kompletnost podataka	5
2.2.1 Stopa kompletnosti podataka (R1)	5
3. TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE	6
3.1 Greška uzorkovanja	6
3.1.1 Greška uzorkovanja (A1)	6
3.1.2 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja	6
3.2 Neuzoračke greške	6
3.2.1 Neuzoračke greške - Greške obuhvata	6
3.2.2 Neuzoračke greške - Greške mjerenja	6
3.2.3 Neuzoračke greške – Greške neodgovora	7
3.2.4 Imputacija	7
3.2.5 Revizije	7
4. PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE	7
4.1 Pravovremenost objave	7
4.1.1 Pravovremenost objave prvih rezultata (TP1)	7
4.1.2 Pravovremenost objave konačnih rezultata (TP2)	8
4.2 Tačnost objave	8
4.2.1 Tačnost prve objave (TP3)	8
4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i tačnosti objave	8
5. USKLAĐENOST I UPOREDIVOST	8
5.1 Usklađenost	8
5.1.1 Skladnost izvora podataka (CH1)	8
5.2 Uporedivost	8
5.2.1 Nepodudarnost uporedivih statistika (CC1)	8
5.2.2 Dužina uporedivih vremenskih serija (CC2)	8

5.2.3	Prekidi u vremenskim serijama.....	8
5.3	<i>Geografska uporedivost</i>	8
5.3.1	Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema	8
5.4	Desezoniranje	9
6	DOSTUPNOST I RAZUMLJIVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT	9
6.1	<i>Saopćenja u kojima se objavljuju podaci</i>	9
6.2	<i>Publikacije u kojima se objavljuju podaci</i>	9
6.3	<i>On – line baza podataka</i>	9
6.4	<i>Pristup mikropodacima</i>	9
6.5	<i>Dostupnost metodološke dokumentacije</i>	9
6.6	<i>Mjere za poboljšanje razumljivosti diseminiranih rezultata</i>	9
6.7	<i>Korištenje (konsultovanje) setova podataka (AC1)</i>	9
6.8	<i>Meta podaci konsultacije (AC2)</i>	9
6.9	<i>Stopa kompletnosti meta podataka (AC3)</i>	10
7.	TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA	10
7.1.	<i>Troškovi provođenja statističkog istraživanja</i>	10
7.2.	<i>Opterećenost davalaca podataka</i>	10
7.3.	<i>Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti</i>	10
8.	POVJERLJIVOST	10
8.1.	<i>Povjerljivost – politika</i>	10
8.2	<i>Povjerljivost – postupanje sa podacima</i>	10
9.	STATISTIČKA OBRADA	11
9.1	<i>Izvor podataka</i>	11
9.2	<i>Učestalost prikupljanja podataka</i>	11
9.3	<i>Prikupljanje podataka</i>	11
9.4.	<i>Validacija podataka</i>	11
9.5.	<i>Kompilacija podataka</i>	11
9.6.	<i>Prilagođavanja</i>	11

---

1. STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI

1.1 Namjena istraživanja

Federalni zavod za statistiku na osnovu Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine“ br. 63/03 i 9/09) vrši istraživanje i objavljuje podatke o osnovnom obrazovanju u FBiH u 2019. godini. Podaci su prikupljeni putem statističkih istraživanja o osnovnom obrazovanju koja provodi Federalni zavod za statistiku. Sprovedenjem istraživanja o statistici obrazovanja podacima su obuhvaćene redovne osnovne škole, škole za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama (svako odjeljenje koje je formirano pri redovnoj školi) i umjetničke osnovne škole.

Cilj statistike obrazovanja je da prikazuje podatke o stanju, strukturi i razvoju osnovnih škola, kao i podatke o strukturi učenika i nastavnika u tim školama, o rezultatima školovanja i faktorima koji na njih utiču. Periodika provođenja statističkog istraživanja iz oblasti osnovnog obrazovanja je na godišnjem nivou.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

- Zakoni o statistici Federacije BiH;
- Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada Federalnog zavoda za statistiku;

Ovo istraživanje je dio godišnjeg programa plana i rada Federalnog zavoda za statistiku. Prema godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti za 2018. godinu, na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine“ br. 63/03 i 9/09) podaci za osnovno obrazovanje se objavljuju na osnovu redovnih statističkih istraživanja koja provodi Federalni zavod za statistiku.

1.3 Korištene klasifikacije

- Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja - ISCED 2011
- Klasifikacija djelatnosti BiH 2010

1.4 Izveštajna jedinica

U statistici osnovnog obrazovanja izvještajna jedinica je svaka redovna osnovna škola, osnovna škola sa posebnim potrebama (svako odjeljenje koje je formirano pri redovnoj školi), kao i umjetničke osnovne škole.

1.5 Jedinice posmatranja

Redovne osnovne škole; Škole prema pravnom statusu (javne i privatne), odjeljenja. Učenici prema razredima, spolu, godini rođenja, ponavljači, učenici sa posebnim potrebama koji su uključeni u redovnu nastavu (inkluzija) po razredu i spolu. Nastavno osoblje prema spolu, starosnim skupinama, vrsti i trajanju radnog vremena, ekvivalentu pune zaposlenosti; stručni suradnici u nastavi. Opremljenost računarima i dostupnost interneta.

Škole za djecu sa posebnim potrebama; Škole prema pravnom statusu (javne i privatne), Vrsta smetnje, broj odjeljenja. Učenici po razredima i spolu, godinama rođenja. Nastavnici i saradnici u nastavi po dužini radnog vremena, ekvivalentu punog radnog vremena, spolu i prema starosnim skupinama. Stručni suradnici. Učenici prema nastavi stranih jezika (prvi, drugi, treći strani jezik); učenici prema stručnoj spremi roditelja. Opremljenost računarima i dostupnost interneta.

Umjetničke osnovne škole; Škole prema pravnom statusu (javne i privatne), Upisani učenici prema razredima, spolu, godini rođenja. Nastavnici prema dužini i vrsti radnog vremena i spolu.

1.6 Pokrivenost i obuhvat

Obuhvat osnovnog obrazovanja je potpun, što znači da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve redovne osnovne škole (centralna-matična i samostalna škola kao i područna odjeljenja koja su prostorno izmještena od centralne-matične škole) kao i osnovne škole za djecu sa posebnim potrebama, te dopunsko obrazovanje - osnovne muzičke i baletske škole. Podaci se odnose na školsku godinu. Podaci se obrađuju godišnje za kalendarsku godinu.

U Federalnom zavodu za statistiku vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računaska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima, obrada podataka i tabeliranje. Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica se koriste isključivo u statističke svrhe i objavljuju se u agregiranom – zbirnom obliku. Dobijeni podaci za osnovno obrazovanje predstavlja službenu tajnu i ne mogu se pojedinačno objavljivati.

1.7 Statistički koncepti i definicije

Školom se u statistici smatra skupina učenika koja prati nastavu određene vrste i stepena/stupnja po jedinstvenom planu i programu, bez obzira da li se ta skupina učenika nalazi pod posrednim ili neposrednim rukovodstvom jedne uprave ili ima zajedničku upravu s drugim školskim jedinicama različitih vrsta i stepena/stupnja obrazovanja. Svaka geografski odvojena jedinica (odjeljenje) iste vrste smatra se također školom (školskim odjeljenjem/odjelom).

Razredno odjeljenje/odjel predstavlja skupinu učenika koja istovremeno i u istoj prostoriji uči u toku jedne školske godine, bilo od jednog ili više nastavnika/učitelja. Razredna odjeljenja mogu biti nekombinirana (čista) ili kombinirana u kojima se nalaze učenici dva ili više razreda.

Razred je stepen/stupanj školovanja u kojem učenici u određenom intervalu vremena, najduže u jednoj školskoj godini stječu određeni opseg znanja prema nastavnom planu i programu određene vrste škole. Učenici jednog razreda mogu biti raspoređeni u dva ili više odjeljenja/odjela. Učenici dva ili više razreda mogu činiti jedno odjeljenje/odjel (kombinirano). Isto tako učenici jednog razreda mogu činiti jedno odjeljenje/odjel.

Završni razred je onaj razred kojim učenik završava školovanje u toj školi.

Ponavljjač je učenik koji drugi put ili više puta upisuje isti razred.

Nastavnici su stručne osobe koje neposredno sa djecom realizuju različite programe osnovnog odgoja i obrazovanja.

Full - time equivalent /FTE/ - ekvivalent punog radnog vremena, izračunava se za nastavno osoblje koje radi kraće od punog radnog vremena. FTE se dobija tako što se izračuna postotak ostvarenih sati u odnosu na punu normu sati.

ISCED 1 - niže osnovno obrazovanje od I -IV razreda prema osmogodišnjem programu; odnosno od I -V razreda prema devetogodišnjem programu obrazovanja;

ISCED 2 - više osnovno obrazovanje od V -VIII razreda prema osmogodišnjem programu; odnosno od VI -IX razreda prema devetogodišnjem programu obrazovanja;

Ključne statistike su:

- osnovne škole,
- učenici redovnih osnovnih škola,
- nastavnici redovnih osnovnih škola,

Ključne varijable su:

- vrsta osnovne školske ustanove,
- spol,
- odjeljenja,
- učenici
- starost
- nastavnici.

2. RELEVANTNOST

Istraživanje statistike osnovnog obrazovanja je usklađeno sa zakonima FBiH koji definišu ovu oblast na nivou Federacije BiH. Podaci o osnovnom obrazovanju zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika.

2.1 Korisnici podataka statističkog istraživanja

2.1.1 Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja

Ključni korisnici podataka o osnovnom obrazovanju su:

- javni sektor (vladine i druge institucije javne uprave)
- privredni subjekti
- nauka, istraživanje i obrazovanje (istraživački centri)
- opšta javnost
- mediji (RTV kuće i printani mediji)
- strani korisnici (Eurostat; UNESCO; UNDP; UNICEF; ambasade stranih država; strani mediji)

2.1.2 Procjena korisničkih potreba

Glavni zahtjevi korisnika za podacima su:

- Broj učenika u osnovnim školama po spolu, godini rođenja
- Broj nastavnog osoblja u osnovnim školama

2.1.3 Mjerenje percepcije i zadovoljstva korisnika

Zadovoljstvo korisnika mjeri se istraživanjem " Anketa o zadovoljstvu korisnika podacima i uslugama" i odnosi se na sve statističke podatke. Ne provodi se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika sa podacima prikupljenim ovim istraživanjem. Zadovoljstvo korisnika se prati i putem zahtjeva korisnika za podacima određene vrste, te se u skladu sa učestalosti zahtjeva određene vrste podataka objavljuju.

2.2 Kompletnost podataka

2.2.1 Stopa kompletnosti podataka (R1)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

---

3. TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE

3.1 Greška uzorkovanja

3.1.1 Greška uzorkovanja (A1)

Greške uzorkovanja se ne izračunavaju jer se statističko istraživanje ne zasniva na metodi uzorka.

3.1.2 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Neuzoračke greške - Greške obuhvata

Budući da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve redovne osnovne škole kao i osnovne škole za djecu sa posebnim potrebama, te dopunsko obrazovanje-osnovne muzičke i baletske škole i s obzirom da se podaci odnose na školsku godinu greške obuhvata nisu utvrđene.

3.2.1.1 Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2.1.2 Udio zajedničkih jedinica (A3)

U ovom istraživanju se ne kombinuju podaci (ne koriste jedinice) iz dva ili više izvora.

3.2.1.3 Greška nedovoljnog obuhvata

Do greške nedovoljnog obuhvata može doći ukoliko se u trenutku izrade adresara za referentnu školsku godinu, registruje izvještajna jedinica koja prema klasifikaciji djelatnosti pripada nekom drugom području. Do sada takve greške se nisu pojavljivale.

Svake godine prije slanja obrazaca, popratnih pisama i uputstava izvještajnim jedinicama, adresari izvještajnih jedinica se revidiraju, odnosno svaka se izvještajna jedinica provjeri. Zbog neažurnosti izvještajnih jedinica u popunjavanju i dostavljanju upitnika može se desiti da je obuhvat nedovoljan. Da ne bi došlo do toga od izvještajnih jedinica se traži da upitnike dostavljaju do određenog datuma. Upoređivanjem pristiglih izvještaja sa adresarom može se vidjeti ako postoji nedovoljan obuhvat i tražiti objašnjenje.

3.2.1.4 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Greške prekomjernog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum. Federalni zavod za statistiku za svaku referentnu školsku godinu vrše upoređivanje adresara kojim raspolažu sa podacima poslovnog registra Zavoda, Ministarstvima obrazovanja i kulture o osnovnim školskim ustanovama. Ukoliko se utvrde razlike, adresar se ažurira, a postoji i stalna komunikacija sa izvještajnim jedinicama koje u slučaju grešaka obuhvata daju objašnjenja.

3.2.2 Neuzoračke greške - Greške mjerenja

Kontrola za otkrivanje grešaka vrši se prilikom pregleda svakog dostavljenog izvještaja u Federalnom zavodu za statistiku, odsjek: Statistike obrazovanja, socijalne zaštite i nacionalnih zdravstvenih računa – centrala i u nadležnim Službama/Uredima Zavoda. Vršiti se ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica kako bi se utvrdio razlog greške. Kontrola za otkrivanje grešaka mjerenja Zavod vrši kada se broj dostavljenih pojedinačnih prijavnih listova upoređuje sa podacima iz zbirnog izvještaja.

3.2.2.1 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Najčešći razlozi greške mjerenja su:

- ako osoba koja popunjava upitnik nije detaljno pročitala uputstvo za popunjavanje,
- nedovoljna pažljivost lica koje popunjava upitnik prilikom davanja odgovora,

3.2.2.2 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja

Greške mjerenja nastoje se smanjiti izradom jasnog i razumljivog metodološkog objašnjenja za popunjavanje upitnika.

3.2.2.3 Stopa uređivanja podataka (A9)

Greške koje nastanu prilikom popunjavanja obrasaca od strane izvještajne jedinice, ispravljaju se od strane osobe odgovorne za istraživanje. Ne postoje evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka koji bi omogućio mjerenje stope editovanja podataka.

3.2.3 Neuzoračke greške – Greške neodgovora

3.2.3.1 Stopa neodgovora izvještajne jedinice (A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.

3.2.3.2 Stopa neodgovora varijable (A5)

Izvjestajne jedinice dostavljaju popunjene izvještaje tj. podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u toku referentnog perioda. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda

3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), uspostavlja se telefonska veza sa izvještajnom jedinicom i nastoji se dobiti nedostajući podatak ili se obrazac vraća na ponovno popunjavanje izvještajnoj jedinici uz obrazloženje da se dopuni, i ako se u tome ne uspije podatak se ostavlja kao nepoznat.

3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora

Nastoji se smanjiti stopa neodgovora za referentnu godinu pisanjem preciznijih metodoloških uputa, koje se odnose na određeno pitanje (varijablu).

3.2.4 Imputacija

3.2.4.1 Stopa imputiranih podataka (A7)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2.5 Revizije

3.2.5.1 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nisu planirane i nije provedena revizija podataka.

4. PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE

4.1 Pravovremenost objave

4.1.1 Pravovremenost objave prvih rezultata (TP1)

Referentno razdoblje	25.09.
Datum objave :	
Saopćenja	15.12.
Bilten	15.05.
Vremensko kašnjenje	-

4.1.2 Pravovremenost objave konačnih rezultata (TP2)

Bilten je konačan rezultat objavljivanja podataka (15.05.)

4.2 Tačnost objave**4.2.1 Tačnost prve objave (TP3)**

Referentni period	25.09.
Najavljeni datum objave	15.12.
Stvarni datum objave	15.12.
Vremenski razmak (dana)	T+0

Tačnost prve objave iznosi T + 0

Stopa tačnosti objave podataka za grupu statistika/rezultata iznosi 100 %

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i tačnosti objave

Kod objave rezultata nije bilo kašnjenja.

5. USKLAĐENOST I UPOREDIVOST**5.1 Usklađenost****5.1.1 Skladnost izvora podataka (CH1)**

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2 Uporedivost**5.2.1 Nepodudarnost uporedivih statistika (CC1)**

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2.2 Dužina uporedivih vremenskih serija (CC2)

Godišnji podaci o osnovnom obrazovanju su dostupni od 2000. godine i od tada se redovno objavljuju u godišnjoj dinamici.

5.2.3 Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida godišnjih vremenskih serija.

5.3 Geografska uporedivost**5.3.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema**

Prelaskom na novu metodologiju statistike obrazovanja statistički podaci iz osnovnom obrazovanju postaju u dobroj mjeri međunarodno uporedivi i koriste se za nacionalne potrebe. Sve preporuke od strane EUROSTAT-a su u pogledu ovog istraživanja ispoštovane kako bi podaci bili međunarodno uporedivi.

5.4 DESEZONIRANJE

Podaci statistike o osnovnom obrazovanju se ne desezoniraju.

6 DOSTUPNOST I RAZUMLJIVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT

6.1 Saopćenja u kojima se objavljuju podaci

- Saopštenje »Osnovno obrazovanje u Federaciji BiH 2019

6.2 Publikacije u kojima se objavljuju podaci

Podaci se objavljuju u sljedećim publikacijama:

- Tematski bilten »Osnovno obrazovanje u Federaciji BiH 2019
- "Kantoni u brojkama",
- "Federacija u brojkama",
- "Statistički godišnjak/ljetopis Federacije BiH".

Objavljeni podaci dostupni su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku / www.fzs.ba

6.3 On – line baza podataka

<http://www.px-web.fzs.gov.ba/pxweb/bs-Latn-BA/Obrazovanje%20-%20Education/?rxid=f7063c1d-8286-4b44-a8ec-0cdd0b97a95a>

6.4. Pristup mikropodacima

Članom 39. Zakona je propisano:

"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."

U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.

6.5 Dostupnost metodološke dokumentacije

Metodološke upute dostupne su u godišnjim publikacijama, kao i na web stanici Agencije za statistiku BiH (http://www.bhas.ba/?option=com_content&view=article&id=86&lang=ba).

6.6 Mjere za poboljšanje razumljivosti diseminiranih rezultata

Podaci se na web stranici Federalnog zavoda za statistiku prikazuju u PDF i Excel formatu, kako bi se omogućilo korisnicima da analiziraju i upotrebljavaju podatke.

6.7 Korištenje (konsultovanje) setova podataka (AC1)

Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

6.8 Meta podaci konsultacije (AC2)

Federalni zavod za statistiku još uvijek nema uspostavljen sistem meta podataka za istraživanja o obrazovanju.

6.9 Stopa kompletnosti meta podataka (AC3)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA

7.1. Troškovi provođenja statističkog istraživanja

Godišnji troškovi za provođenje statističkog istraživanja iskazuje se kroz materijalne troškove i broj utrošenih sati rada zaposlenih u Federalnom zavodu za statistiku. Nije izvršen obračun troškova po naprijed navedenim pojedinačnim stavkama.

7.2. Opterećenost davalaca podataka

Nisu raspoloživi podaci o opterećenosti izvještajnih jedinica.

7.3. Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova provođenja statističkog istraživanja i opterećenosti izvještajnih jedinica mogu biti:

- Korištenje administrativnih izvora podataka

8. POVJERLJIVOST

8.1. Povjerljivost – politika

Povjerljivost statističkih podataka koji se prikupljaju podliježe zakonskim ograničenjima. Podaci se koriste isključivo u statističke svrhe.

U toku izvršavanja svojih zadataka utvrđenih Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku i ovlašteni proizvođači statistika djeluju u skladu sa:

- Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/03 i 9/09)
- Zakonom o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11, 89/11)
- Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01, 48/11)

8.2 Povjerljivost – postupanje sa podacima

Statističku povjerljivost određuju članovi 36. do 39. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 63/03 i 9/09) i svi zaposlenici Federalnog zavoda za statistiku dužni su ih se pridržavati:

Član 37. - "Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašćeni organi i ustanove poduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korišćenja u druge a ne u statističke svrhe."

Član 38. - „Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.“

Član 39. - "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovoga člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim osobama te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje.

9. STATISTIČKA OBRADA

9.1 Izvor podataka

Izvor podataka za statističko istraživanje je svaka redovna osnovna škola, osnovna škola sa posebnim potrebama (svako odjeljenje koje je formirano pri redovnoj školi), kao i umjetničke osnovne škole.

9.2 Učestalost prikupljanja podataka

Izveštajne jedinice dostavljaju popunjene obrasce službama za statistiku kantona u godišnjoj periodici, prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

9.3 Prikupljanje podataka

Podaci o osnovnom obrazovanju odnose se na školsku godinu. U Federaciji BiH JE devetogodišnje osnovno obrazovanje. Objavljuju se podaci o redovnim osnovnim školama, osnovnim školama za djecu sa posebnim potrebama i umjetničkim osnovnim školama – broj škola, broj odjeljenja, broj učenika, broj nastavnika.

Ovi podaci se prikupljaju na osnovu elektronskih obrazaca (Statistički izveštaj za osnovne škole) koji se dostavljaju izvještajnim jedinicama. U prikupljanju podataka učestvuju zaposleni u Federalnom zavodu za statistiku, odsjek: Statistike obrazovanja, socijalne zaštite i nacionalnih zdravstvenih računa – centrala i zaposleni u Službama/Uredima Federalnog zavoda za statistiku.

U Zavodu se propisuje kompletna metodologija za provođenje istraživanja, vrši se izrada i ažuriranje neophodnih metodološki instrumenata (obrasci, uputstvo za popunjavanje). Metodološki materijal se dostavlja Službama/Uredima FZS koji vrše dalju podjelu izvještajnim jedinicama (osnovnim školama).

Cilj statistike osnovnog obrazovanja je dobivanje međunarodno uporedivih podataka za teritoriji FBiH i praćenje trendova u osnovnom obrazovanju. Prelazak na devetogodišnje osnovno obrazovanje povezano je sa promjenama u strukturi osnovnog odgoja i obrazovanja, i njegova primjena se provodi postepeno uz osmogodišnje osnovno obrazovanje.

Od 2015./2016. školske godine, statističko istraživanje iz osnovnog obrazovanja prelazi na novi način prikupljanja podataka, putem elektronskih obrazaca i dolazi do primjene nove metodologije usklađene sa međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja. Uvođenjem nove metodologije dolazi do promjena u prikupljanju i publikovanju podataka, te se podaci prikupljaju samo za početak školske godine sa stanjem 25.09.

9.4. Validacija podataka

Validacija podataka i kontrola obrazaca vrši se u kantonalnim odjeljenjima i Zavodu. Kontroliše se obuhvat, tačnost podataka, vrši se logička i računaska kontrola.

9.5. Kompilacija podataka

U slučaju da nedostaju pojedini podaci ili se radi o nekonzistentnim podacima, uspostavlja se kontakt sa izvještajnom jedinicom sa ciljem da se izvještaj popuni na način kako to metodologija zahtijeva.

9.6. Prilagođavanja

Na podacima statističkog istraživanja ne radi se sezonsko prilagođavanje.